

Stichting Dansersfonds '79

PRIJS VAN VERDIENSTE 2016 VOOR ANU VIHIERÄRANTA

Als je haar tegenkomt in het belangrijkste theater in Amsterdam – dat van De Nationale Opera en Het Nationale Ballet – roept ze direct het beeld op van een ranke, elegant bewegende ballerina op weg naar de kleedkamer of het toneel van dat theater om zich daar voor te bereiden op een voorstelling waarin ze ongetwijfeld een prominente rol zal gaan vervullen. Dat heeft ze dan ook jarenlang gedaan – om precies te zijn 10 jaar. Vanaf 2005 tot 2015. Eerst in de positie van tweede soliste en vanaf 2010 als eerste soliste van Het Nationale Ballet. Ze was te zien als Giselle, als Nikita in *La Bayadère*, als hoofdrolvertolkster in *Romeo en Julia*, *Het Zwanenmeer*, *The Sleeping Beauty*, maar ook in talloze eigentijdse producties.

Die ware ballerinarollen waren terecht te danken aan haar sterke, trefzekere en verfijnde techniek en haar stijlvolle, subtiële interpretatievermogen. Een lange en succesvolle danscarrière lag dan ook in de verwachting totdat een hardnekkige blessure een einde aan die verwachting maakte. Toch bleef ze aan Het Nationale Ballet verbonden; heel verrassend niet voor de hand liggend als balletmeester, coach of repetitor, maar in een functie in de toneeltechnische sector: voorstellingsleidster. Een complexe baan die een groot in- en overzichtsvermogen vraagt en een flinke dosis organisatorisch talent. Ook daarover bleek de uit Finland afkomstige Anu Viheriäranta in hoge mate te beschikken, wat haar opnieuw tot een steunpilaar van het gezelschap maakt.

Voor al haar bewezen kwaliteiten, voor de moed en het doorzettingsvermogen om zich voor de danskunst in Nederland te blijven inzetten, heeft de jury van het Dansersfonds'79 haar dit jaar dan ook voorgedragen voor de Prijs van Verdienste.

AANMOEDIGINGSPRIJZEN 2016 VOOR JURRIËN SCHOBEN EN MICHAEL SASTROWITOMO

Nederland is in de laatste vier decennia een zeer geliefd land voor werkzoekende dansers uit heel de wereld. Die worden terecht aangetrokken door ons rijke culturele klimaat en het uiterst gevarieerde en internationaal gewaardeerde repertoire van de in Nederland gevestigde gezelschappen. Het aantal aanmeldingen voor vacatures overtreft dan ook vele malen het aantal beschikbare plaatsen, waardoor de artistieke directies – mede door hun buitenlandse reizen – een baaiert van keuzemogelijkheden hebben.

Voor de vaak net afgestudeerde Nederlandse dansers is het dan ook extra moeilijk zich een plaats in een groep te veroveren en om zich daar te kunnen handhaven – ook al omdat de buitenlandse auditerende in de meeste gevallen al een dosis professionele ervaring achter de rug heeft. Juist daarom bestemt het Dansersfonds'79 zijn beurzen en aanmoedigingsprijzen normaliter alleen voor uit Nederland afkomstig en opgeleid danstalent.

Die aanmoedigingsprijzen gaan dit jaar naar Jurriën Schoben, dansend bij Introdans en de ondanks zijn exotische achternaam wel degelijk Nederlandse Michael Sastrowitomo,

verbonden aan het met opheffing bedreigde Internationaal Danstheater. Beide werken al een aantal jaren bij die gezelschappen en hebben zich daar – na hun opleiding aan respectievelijk de Nationale Balletacademie in Amsterdam en de Rotterdamse opleiding Codarts – geprofileerd als dansers met een aanstekelijke dansdrift, ongemanierde toneelpresentatie en een flinke hoeveelheid danstechnische bagage. Ze zijn totaal verschillend maar hebben beiden een sterke persoonlijkheid en weten duidelijk een eigen kleur te geven aan een choreografie.

De jury hoopt dan ook van harte dat ze dit kunnen blijven doen en zo een belangrijke bijdrage leveren aan de danskunst in Nederland en aan het bewijs dat ook Nederlanders een plaats op het toneel méér dan waard zijn.

SPECIALE PRIJS 2016 VOOR PIANIST JAN SCHOUTEN

Als er één onwrikbaar facet is in het wispelturige dansersleven dan is het ‘de les’, het dagelijks terugkerende ritueel. Vanaf het moment dat iemand besloten heeft om van toneeldans zijn of haar beroep te maken staat het vast: het betekent dat het lichaam iedere dag geprepareerd moet worden om de absolute beheersing daarover te verwerven en – heel belangrijk – te behouden met als doel het te laten doen wat jij wilt, en dus niet alleen om te laten zien wat het kán (al is dat natuurlijk ook een niet te verwaarlozen streven). Het zal waarschijnlijk geen verbazing wekken dat zowel de toekomstige als de al gearriveerde danser echt niet iedere dag staat te trappelen om weer al die – door ervaring en wetenschappelijk bewezen uitgebalanceerde – oefeningen te gaan uitvoeren die er voor nodig zijn om het soms zo vermoeide en onwillige lijf onder controle te krijgen. Het kost moeite en doorzettingsvermogen om de sensatie te kunnen voelen en beleven die een juiste spierspanning, of ontwikkeld draai- en sprongvermogen kunnen oproepen die je meester van de ruimte laat zijn. Nee, soms is het idee van een les alleen al een oprechte kwelling.

Behalve een inspirerende leraar is er dan – als het goed is – gelukkig ‘de pianist’ en is de kans groot dat het niet allemaal ‘weer een doffe ellende wordt’. In tegendeel zelfs: je kunt door de klanken en melodieën uit de piano gestimuleerd worden en misschien weer even ervaren wat een ongelooflijk fantastisch iets het is: dansen ook al zijn het de overbekende passen en oefeningen.

Een fenomeen in het leger balletpianisten is Jan Schouten die nu al veertig jaar met een onuitblusbaar enthousiasme en improvisatievermogen de lessen bij Nederlands Dans Theater en de dansvakopleiding van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag begeleidt. Hij heeft een feilloos gevoel voor wat de klankkleur en accentuering van een oefening moet zijn en ook voor hoe de stemming van de dag is. Hij put daarbij niet alleen uit de rijke bronnen van het klassieke muziekrepertoire maar kan moeiteloos overschakelen naar populaire, eigentijdse tophits of onverwachte stiltes inlassen die eventuele wegdromers direct terug bij de les brengen. Je moet Jan Schouten niet alleen horen – je moet naar hem luisteren!

Juryleden 2016

Han Ebbelaar
Alexandra Radius
Ine Rietstap
Marian Sarstädt
Karin Schnabel